

هندسه ا دوم دبیرستان

رشته ریاضی فنیک، علوم تجربی

پاسخ کامل مسائل کتاب دسی

مؤلف: محمد حسین مصلحی

دیررسی آموزش و پژوهش اصفهان

سوال

www.soeal.ir

Email : info.soeal@gmail.com phone : ۰۹۳۹۷۵۶۱۴۰۴

هرگونه انتشار بدون تغییر در صفحات مجاز است.

نمرست مطالب:

در صفحه	حل مسائل	در صفحه	حل مسائل
۲۷	دو تمرین صفحه ۹۰ و ۹۱	۴	صفحه ۱۲
۲۸	صفحه ۹۰	۷	صفحه ۲۳
۳۰	صفحه ۹۶	۱۳	صفحه ۳۳
۳۱	صفحه ۱۰۴	۱۴	صفحه ۳۴
۳۳	صفحه ۱۱۶	۱۶	صفحه ۵۰
۳۴	صفحه ۱۲۲	۱۹	صفحه ۶۳
۳۵	صفحه ۱۲۷	۲۵	صفحه ۷۴
۳۶	صفحه ۱۳۵	۲۶	صفحه ۸۱
۳۷	صفحه ۱۴۳		

سخن آغازین

درو دبر آنها که در مقابل ظلم سکوت ذلت بار اختیار نکردن.

درو دبر معلم که بزرگترین سرمایه هر جامعه در اختیار اوست.

درو دبر دانش آموز، تنها امید بر آینده ای روشن.

این کتاب الکترونیکی پیشگشی است به حضور فرزندان ایران زمین.

اما چرا حل المسائل؟

۱- استفاده برای دانش آموزان از حل المسائل واقعیتی غیر قابل انکار است.

۲- باید دانش آموز را آگاه کرد که استفاده از حل المسائل آفرین راه است نه اولین کار.

۳- نویسنده‌گان حل المسائل‌ها کاهی از روش‌های میانبر و تستی برای حل مسائل استفاده کرده و معلم مذبور متهم به بد درس درین و پیغایده کردن حل مساله می‌گردد..

پاسخهای موجود در این کتاب مبتنی بر روش کتاب است.

۴- برای دانش آموزان به دلایلی تمام کلاسها را حضور نداشته و جوابهای صحیح سوالات را در اختیار ندارند و یا دبیر فرصت حل تمام مسائل را پیدا نمی‌کند.

به دلایلی که برای از آنها ذکر شد بر آن شدیم، پاسخ مسائل کتاب درسی را در اختیار قرار دهیم. تلاش بر این است در ویرایشهای بعدی مطالب و تمریناتی به این کتاب افزوده گردد.

مشتاقانه پذیرای نظرات و لفظنامه شما هستیم.

محمد حسین مصلحی

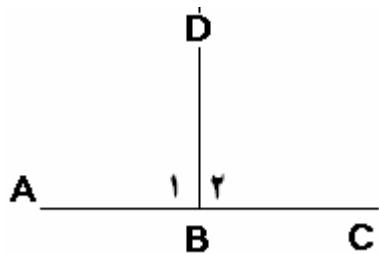
دبیر رسمی آموزش و پژوهش اصفهان

۹۱ مهر

آدرس سایت www.soeal.ir

آدرس پست الکترونیکی info.soeal@gmail.com

شماره همراه بجهت تماس (sms) [09397561404](tel:09397561404)

$$\begin{cases} \hat{B}_1 = \hat{B}_2 \\ \hat{B}_1 + \hat{B}_2 = 180^\circ \end{cases} \Rightarrow 2\hat{B}_1 = 180^\circ \Rightarrow \hat{B}_1 = 90^\circ$$

-۲ اضلاع مربع $QP = PS$

تساوی الساقین $PS = PT \Rightarrow QP = PT \Rightarrow \Delta QPT$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{تساوی الاضلاع } \Delta XKJ : KX = KJ \\ \text{مربع } KJML : KJ = KL \Rightarrow KX = KY \Rightarrow \Delta KXY \\ \text{تساوی الساقین} \\ \text{تساوی الاضلاع } \Delta KLY : KL = KY \end{array} \right.$$

-۳ $\angle RQP$, $\angle LKI$ مکمل؛ وایدی $\angle RQS$, $\angle LKM$ -۴

با هم برابرند.

$$x + y = 90^\circ \Rightarrow (180^\circ - x) + (180^\circ - y) = 360^\circ - (x + y) = 360^\circ - 90^\circ = 270^\circ$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x + y = 180^\circ \\ x = y \end{array} \right. \Rightarrow 2x = 180^\circ \Rightarrow x = 90^\circ = y \quad \text{(الف)}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x + y = 180^\circ \\ x = 2y \end{array} \right. \Rightarrow 3y = 180^\circ \Rightarrow y = 60^\circ, x = 2y = 2(60^\circ) = 120^\circ \quad \text{(ب)}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x + y = 180^\circ \\ x = ny \end{array} \right. \Rightarrow (n+1)y = 180^\circ \Rightarrow y = \frac{180^\circ}{n+1}, x = n\left(\frac{180^\circ}{n+1}\right) \quad \text{(پ)}$$

-۵ شکل سمت پیپ: $x + 110^\circ = 180^\circ \Rightarrow x = 70^\circ$ $70^\circ + 60^\circ + z = 180^\circ \Rightarrow z = 50^\circ$

$$y = x = 70^\circ$$

شکل سمت است: $JK \parallel MQ \Rightarrow z = 35^\circ$, $y = 100^\circ$, $35^\circ + 100^\circ + \hat{L} = 180^\circ \Rightarrow \hat{L} = 45^\circ$

$$\Rightarrow y = 100^\circ, x = y \Rightarrow x = 100^\circ \quad \text{و} \quad x + \hat{L} + z = 180 \Rightarrow 100 + 45 + z = 180 \Rightarrow z = 35$$

-۸- (وشعاع نور AB, CD موازیند و همپاریز آینه های PQ, RS نیز موازی قرار دارند،
 $\angle QBC = \angle RCB, \angle PBC = \angle SCB, \angle ABC = \angle DCB, \angle ABQ = \angle DCR$ بنابراین

$$y + 110^\circ = 180^\circ \Rightarrow y = 70^\circ, 140 + \hat{K} = 180 \Rightarrow \hat{K} = 40^\circ, \hat{K} + 110 = x \Rightarrow x = 40 + 110 = 150^\circ$$

$$115^\circ = 90^\circ + x \Rightarrow x = 25^\circ, U\hat{Q}T = 180^\circ - (90^\circ + 50^\circ) = 40^\circ \Rightarrow y = 180^\circ - U\hat{Q}T - x \Rightarrow y = 180^\circ - 40^\circ - 25^\circ = 115^\circ$$

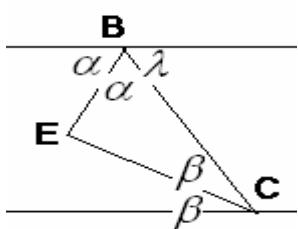
$$x = 30^\circ + 40^\circ = 70^\circ, x + y + 60^\circ = 180^\circ \Rightarrow 70^\circ + y + 60^\circ = 180^\circ \Rightarrow y = 50^\circ$$

$$I\hat{B}G + x + 65^\circ = 180^\circ, I\hat{B}G = y, x = 35^\circ \Leftarrow \text{قاطع } AD, BF \parallel CE \Rightarrow y + 35^\circ + 65^\circ = 180^\circ \Rightarrow y = 80^\circ$$

$$\begin{aligned} &\text{ق زوایای مکمل} & \left\{ \begin{array}{l} A\hat{C}D + \hat{C} = 180^\circ \\ \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \end{array} \right. \Rightarrow \hat{A} + \hat{B} = A\hat{C}D \\ &\text{ق مجموع زوایای مثلث} & - 10^\circ \end{aligned}$$

-۱۱- هر دو قسمت الف و ب از قضیه زوایای مکمل به دست می آید چون زوایای کلام مکمل زوایای خرض هستند.

$$F\hat{C}B = \hat{B}_1 + \hat{D}_1 \quad E\hat{A}B = \hat{B}_2 + \hat{D}_2 \quad \text{خارجی،} \quad \text{وصل می کنیم.} \quad \Rightarrow E\hat{A}B + F\hat{C}B = (\hat{B}_1 + \hat{B}_2) + (\hat{D}_1 + \hat{D}_2) \Rightarrow E\hat{A}B + F\hat{C}B = \hat{B} + \hat{D}$$

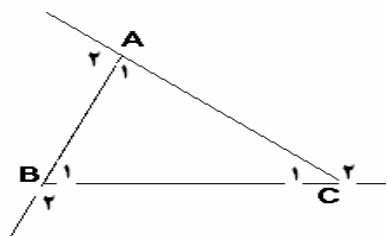

نیم صفحه
ق خطوط موازی

$$\begin{cases} 2\alpha + \lambda = 180 \\ \lambda = 2\beta \end{cases} \Rightarrow 2\alpha + 2\beta = 180^\circ \Rightarrow \alpha + \beta = 90^\circ$$

مجموع زوایای مثلث $\hat{E} = 180^\circ - (\alpha + \beta) = 180^\circ - 90^\circ = 90^\circ$

-۱۳

$$A_2 + B_2 + C_2 = 180^\circ - \hat{A}_1 = 180^\circ - \hat{B}_1 + 180^\circ - \hat{C}_1 =$$

$$540^\circ - (\hat{A}_1 + \hat{B}_1 + \hat{C}_1) = 540^\circ - 180^\circ = 360^\circ$$

-۱۴

۱۵- استدلال استقرائی بر اساس مشاهده و تجربه است ولی در استدلال استنتاجی نتیجه کلی به کمک قواعد منطقی و فرضیات صحیح میباشد مثل اندازه کلی مجموع زوایای مثلث (استقرائی) یا اثبات آنکه مجموع زوایای مثلث ۱۸۰ درجه است (استنتاجی).

$$\left\{ \begin{array}{l} AB = AC \\ AS = AS \Rightarrow \Delta ABS \cong \Delta ASC \text{ (ض.ض.ض)} \\ BS = SC \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ \hat{B} = \hat{C} \\ \hat{S}_1 = \hat{S}_2 \end{array} \right. \quad \text{(الف)} \quad -1$$

$$\left\{ \begin{array}{l} AE = EB \\ DE = EC \Rightarrow \Delta ADE \cong \Delta ABE \text{ (ض؛ض)} \\ \hat{E}_1 = \hat{E}_2 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} AD = BC \\ \hat{A} = \hat{B} \\ \hat{D} = \hat{C} \end{array} \right. \quad \text{(ب)}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{C}_1 = \hat{C}_2 \\ \hat{B}_1 = \hat{B}_2 \Rightarrow \Delta BDC \cong \Delta ABC \text{ (ض؛ض)} \\ BC = BC \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} CD = CA \\ BD = BA \\ \hat{D} = \hat{A} \end{array} \right. \quad \text{(پ)}$$

الف) ۱ ≡ ۳ (ض؛ض) ب) ۱ ≡ ۲ (ض؛ض) -۲

(الف) $\hat{B} = \hat{J} \Rightarrow \Delta PBY \cong \Delta RSJ$ -۳

ب) $MS = XP \Rightarrow \Delta DMS \cong \Delta XQP$ (ض؛ض؛ض)

$$\begin{aligned} PS &\parallel M & MP = MS \\ RQ &\parallel M & MR = MQ \Rightarrow \Delta MPQ \cong \Delta MRS \text{ (ض؛ض)} \\ &\text{متقابل به، اس} & \hat{M}_1 = \hat{M}_2 \end{aligned} \quad -3$$

$$\begin{aligned} \text{فرض مساواه} & \left\{ \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ AP = AP \Rightarrow \Delta APC \cong \Delta BPC \text{ (ض؛ض)} \Rightarrow BP = PC \Rightarrow \Delta PBC \end{array} \right. \\ \text{مشترک} & \left\{ \begin{array}{l} AC = AB \end{array} \right. \\ \text{فرض مساواه} & \text{لایقین} \end{aligned} \quad -5$$

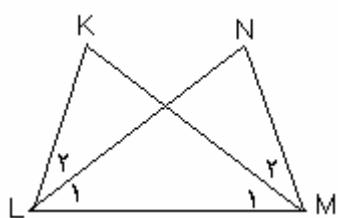
$$\begin{aligned} PQ \parallel ST, PT \text{ قاطع} & \left\{ \begin{array}{l} \hat{P} = \hat{T} \\ \hat{R}_1 = \hat{R}_2 \Rightarrow \Delta PQR \cong \Delta RST \text{ (ض؛ض؛ض)} \Rightarrow RQ = RS \\ PR = RT \end{array} \right. \\ \text{متقابل به، اس} & \\ PT \parallel R & \end{aligned} \quad -7$$

-۷

فرض مساواه	$PQ = QR$
فرض مساواه	$PS = SR \Rightarrow \Delta PQS \cong \Delta RQS$ (ض خ ض) $\Rightarrow Q_1 = Q_2$
مشترک	$QS = QS$

□ نتیجه

مشترک	$\hat{Q}_1 = \hat{Q}_2$
فرض	$QT = QT \Rightarrow \Delta PQT \cong \Delta RQT$ (ض ز ض) $\Rightarrow PT = RT$
فرض	$QP = QR$

-۸

نتیجه	$\hat{L}_1 = \hat{M}_1, \hat{L}_2 = \hat{M}_2 \Rightarrow \hat{L}_1 + \hat{L}_2 = \hat{M}_1 + \hat{M}_2 \Rightarrow \hat{L} = \hat{M}$
فرض مساواه	$\Rightarrow \begin{cases} \hat{M} = \hat{L} \\ \hat{L}_1 = \hat{M}_1 \Rightarrow \Delta KML \cong \Delta NML \text{ (ز خ ز)} \\ LM = LM \end{cases}$
مشترک	$\Rightarrow KL = NM$

-۹

$$AE = AC, DC = BE \Rightarrow AE + EB = AC + CD \Rightarrow AB = AD \quad \square$$

□ نتیجه

فرض	$\Rightarrow \begin{cases} AB = AD \\ AC = AE \Rightarrow \Delta ADE \cong ABC \text{ (ض ز ض)} \Rightarrow BC = DE \\ \hat{A} = \hat{A} \end{cases}$
-----	--

-۱۰

(الف) $AC = CD \Rightarrow \hat{D} = x$, فارجی $A\hat{C}B = x + x = 2x$

$$AB = AC \Rightarrow A\hat{C}B = \hat{B} = 72^\circ \Rightarrow 2x = 72^\circ \Rightarrow x = 36^\circ$$

قائم

فرض (ب)	$\begin{cases} \hat{S}_1 = \hat{S}_2 \\ PS = SR \Rightarrow \Delta PQS \cong \Delta RQS \Rightarrow \hat{R} = \hat{P} = 50^\circ, 50^\circ + 90^\circ + x = 180^\circ \Rightarrow x = 40^\circ \\ QS = QS \end{cases}$
---------	--

$$(پ) KL = KM \Rightarrow K\hat{M}L = \hat{L} = ۳۰^\circ ,$$

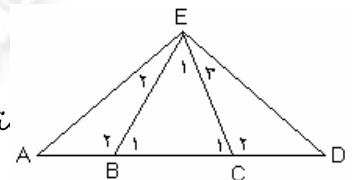
LKM خارجی برای مثلث $M\hat{K}J = ۳۰ + ۳۰ = ۶۰^\circ$ ، $MK = MJ \Rightarrow M\hat{K}L = M\hat{J}K = ۶۰^\circ$.

LMJ خارجی برای مثلث $x = \hat{J} + \hat{L} = ۶۰ + ۳۰ = ۹۰^\circ$.

مساوی الاضلاع $\Delta BEC \Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{C}_1 = \hat{E}_1 = ۶۰^\circ \Rightarrow \hat{B}_2 = \hat{C}_2 = ۱۲۰^\circ$ -||

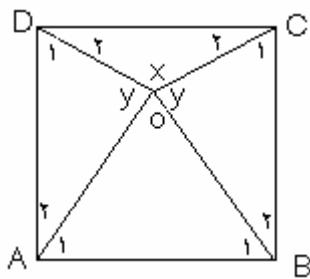
ΔAEB ، $\Delta DCE \Rightarrow ۲\hat{A} = ۶۰^\circ \Rightarrow \hat{A} = ۳۰^\circ = \hat{D}$

$\Rightarrow B\hat{E}C = ۶۰^\circ$ ، $A\hat{B}E = ۱۲۰^\circ$ ، $E\hat{A}B = ۳۰^\circ$ متساوی الساقین

$$\hat{A}_1 + \hat{E} + A\hat{D}E = ۱۸۰^\circ \Rightarrow ۳۰ + ۲\hat{E} = ۱۸۰ \Rightarrow \hat{E} = ۷۵^\circ = A\hat{D}E$$

$$B\hat{C}D = ۲B\hat{C}A = ۲(۷۵^\circ) = ۱۵۰^\circ$$
 -||

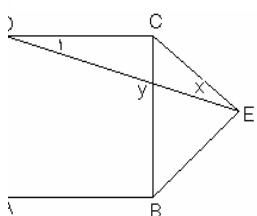
(الف) -||

$$\hat{A}_1 = ۶۰^\circ \Rightarrow \hat{A}_2 = ۳۰^\circ$$

$$, AO = AD \Rightarrow y = \hat{D}_1$$

$$y + \hat{D}_1 + \hat{A}_2 = ۱۸۰^\circ \Rightarrow ۲y + ۳۰^\circ = ۱۸۰^\circ \Rightarrow y = ۷۵^\circ$$

$$A\hat{O}B + ۲y + x = ۳۶۰^\circ \Rightarrow ۶۰^\circ + ۱۵۰^\circ + x = ۳۶۰^\circ \Rightarrow x = ۱۵۰^\circ$$

$DC = CB = CE \Rightarrow \Delta DCE$ متساوی الساقین $\Rightarrow \hat{E} = \hat{D}_1 = x$ (پ)

$$\hat{E} + \hat{D}_1 + D\hat{C}E = ۱۸۰^\circ \Rightarrow ۲x + ۹۰^\circ + ۶۰^\circ = ۱۸۰^\circ \Rightarrow ۲x = ۳۰^\circ$$

$$\Rightarrow x = ۱۵^\circ$$

$$, x + y + B\hat{C}E = ۱۸۰^\circ \Rightarrow ۱۵^\circ + y + ۶۰^\circ = ۱۸۰^\circ \Rightarrow y = ۱۰۵^\circ$$

$AB = AC \Rightarrow A\hat{B}C = A\hat{C}B \Rightarrow A\hat{B}E = A\hat{C}D$ ق زوایای مکمل

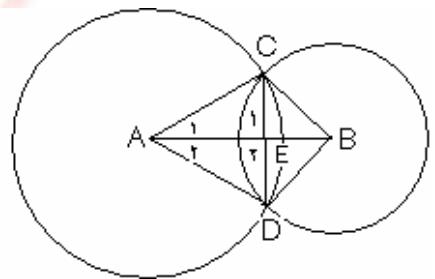
$$\begin{cases} A\hat{B}E = A\hat{C}D \\ AB = AC \Rightarrow (\text{ض زض}) \Delta ABE \cong \Delta ACD \Rightarrow AE = AD \\ BE = CD \end{cases}$$

-|۴

$$QT = QR \Rightarrow Q\hat{T}R = Q\hat{R}T , \quad \text{ق؛ اویه ی مکمل} \Rightarrow T\hat{R}S = P\hat{T}Q \quad \square \quad -15$$

\square طبق فرض فرض $\begin{cases} T\hat{R}S = P\hat{T}Q \\ TQ = RS \\ TR = PT \end{cases} \Rightarrow \Delta PQT \cong \Delta TRS (\text{ض ض ض}) \Rightarrow PQ = TS$

شعاع (ایده شعاع (ایده مشترک $\begin{cases} AC = AD = R \\ BC = BD = r \\ AB = AB \end{cases} \Rightarrow \Delta ABC \cong \Delta ADB (\text{ض ض ض}) \Rightarrow A\hat{C}B = A\hat{D}B$

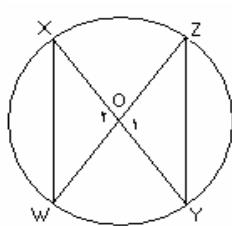
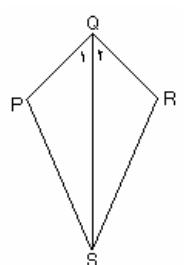

$$\Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{A}_2 , \begin{cases} AC = AD \Rightarrow \Delta AEC \cong \Delta ADE \\ AE = AE \end{cases}$$

$$\Rightarrow \hat{E}_1 = \hat{E}_2 , \hat{E}_1 + \hat{E}_2 = 180^\circ \Rightarrow \hat{E}_1 = \hat{E}_2 = 90^\circ , CE = ED$$

پس هم آنرا نصف می‌کند.

مساواه QS قطر $\hat{Q}_1 = \hat{Q}_2$ فرض مساواه $\begin{cases} \hat{Q}_1 = \hat{Q}_2 \\ PQ = QR \Rightarrow \Delta PQS \cong \Delta QRS (\text{ض ض ض}) \Rightarrow PS = RS \\ QS = QS \end{cases} \Rightarrow PS = RS$

شعاع (ایده شعاع (ایده متقابل به اوس $\begin{cases} OX = OY = r \\ OZ = OW = r \Rightarrow \Delta OXW \cong \Delta ZOY (\text{ض ض ض}) \Rightarrow XW = ZY \\ \hat{O}_1 = \hat{O}_2 \end{cases}$

$$\begin{array}{l} \text{برای } PC \text{ عمود صاف} \\ \text{برای } PC \text{ عمود صاف} \\ \text{مشترک} \end{array} \left\{ \begin{array}{l} AC = CB \\ \hat{C}_1 = \hat{C}_2 = ۹۰^\circ \Rightarrow (\text{خ} \neq \text{خ}) \Delta PCA \cong \Delta BPC \Rightarrow PA = PB \\ PC = PC \end{array} \right.$$

-۱۹

$$\begin{array}{l} \text{برای } BP \text{ نیمساز} \\ \text{پای } E, F \text{ عمود} \\ \text{مشترک} \end{array} \left\{ \begin{array}{l} \hat{B}_1 = \hat{B}_2 \\ \hat{E} = \hat{F} = ۹۰^\circ \Rightarrow \Delta BPE \cong \Delta BPF \\ BP = BP \end{array} \right. \\ \Rightarrow PE = PF \quad (\text{وتر و یک زاویه})$$

-۲۰

$$\begin{array}{l} \text{میانه } PS \left\{ \begin{array}{l} QS = SR \\ PS = PS \Rightarrow \Delta PQS \cong \Delta PRS \\ PQ = PR \end{array} \right. \\ \text{مشترک} \end{array} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \hat{P}_1 = \hat{P}_2 \\ \hat{S}_1 = \hat{S}_2 = ۹۰^\circ \end{array} \right. \quad (\text{وتر و یک ضلع})$$

-۲۱ (الف) ب)

فرض مسئله

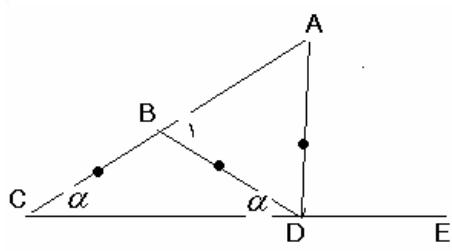
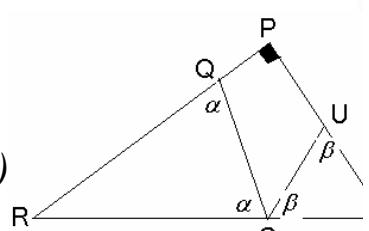
پ) در مثلث متساوی الساقین، نیمساز زاویه بین دو ساق، ارتفاع، میانه و عمود صاف نیز هست.

-۲۲ - با توجه به تساوی اجزاء (اریم)

$$\begin{cases} \hat{R} + ۲\alpha = ۱۸۰^\circ \\ \hat{T} + ۲\beta = ۱۸۰^\circ \end{cases} \Rightarrow \hat{R} + \hat{T} + ۲(\alpha + \beta) = ۳۶۰^\circ.$$

$$\Rightarrow ۹۰^\circ + ۲(\alpha + \beta) = ۳۶۰^\circ \Rightarrow \alpha + \beta = ۱۳۵^\circ, \quad \hat{Q}\hat{S}U = ۱۸۰^\circ - (\alpha + \beta)$$

$$\Rightarrow \hat{Q}\hat{S}U = ۱۸۰^\circ - ۱۳۵^\circ = ۴۵^\circ$$

$$BC = BD \Rightarrow \hat{C} = \hat{D} = \alpha, \quad \hat{B}_1 = ۲\alpha, \quad \hat{B}_1 = \hat{A} \quad -۲۳$$

$$\Rightarrow \hat{A} = ۲\alpha, \quad \hat{A}\hat{D}\hat{E} = \hat{A} + \hat{C} = ۲\alpha + \alpha = ۳\alpha$$

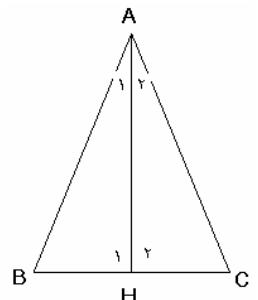
$$\Rightarrow \hat{A}\hat{D}\hat{E} = ۳\hat{A}\hat{C}\hat{E}$$

$\hat{A}\hat{D}\hat{E}$ خارجی برای مثلث ABC است.

$$\left\{ \begin{array}{l} \widehat{B_1} = \widehat{B_2} \\ \widehat{E} = \widehat{F} = ۹۰^\circ \Rightarrow \Delta BPE \cong \Delta BPF \\ BP = BP \end{array} \right. \quad \text{نمایشی از } A \text{ می کنیم.}$$

$$\widehat{A_1} = \widehat{A_2}, \widehat{B} = \widehat{C} \Rightarrow \widehat{H_1} = \widehat{H_2}, \left\{ \begin{array}{l} \widehat{H_1} = \widehat{H_2} \\ \widehat{A_1} = \widehat{A_2} \Rightarrow \Delta ABH \cong \Delta ACH \\ AH = AH \end{array} \right. \quad (\text{رضی})$$

متساوی الساقین

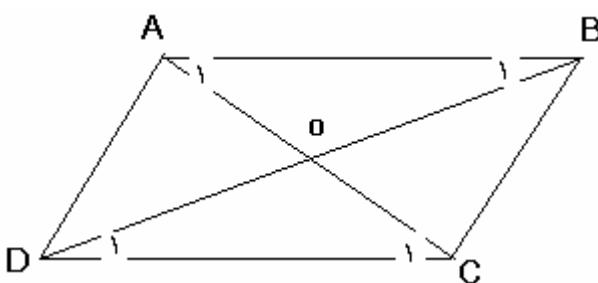

تمرین ۱ قسمیه خطوط موازی-همنهشتی دو مثلث در هالت دو ضلع و زاویه بین — تعریف همنهشتی

$$\left. \begin{array}{l} \text{قطبع } BD, AB \parallel DC \Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{D}_1 \\ \text{قطبع } AC, AB \parallel DC \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C}_1 \end{array} \right\} \quad \square$$

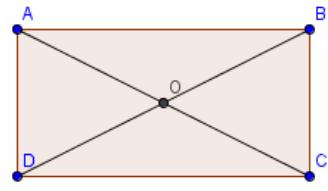
تمرین ۲

وطبق نتیجه کتاب در متوازی الاضلاع، اضلاع روبرو مساویند پس
 $OA = OC, OB = OD$ بنابراین $\square \square \Rightarrow \Delta ABO \cong \Delta DCO$ (ض، ض، ض)

تمرین ۳ مستطیل نوعی متوازی الاضلاع است پس قطرها همرا نصف می‌کنند ولی

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{D} = \hat{C} = 90^\circ \\ AD = BC \Rightarrow \Delta ADC \cong \Delta BDC \Rightarrow AC = DB \\ DC = DC \end{array} \right.$$

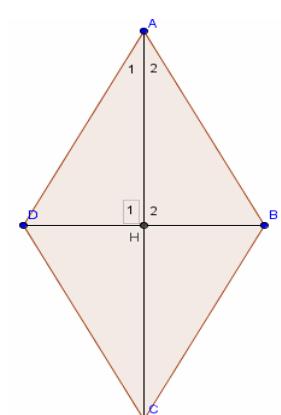

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{لوزی} \quad AB = AD \\ \text{لوزی} \quad BC = DC \Rightarrow \Delta ADC \cong \Delta ABC \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ \text{مشترک} \quad AC = AC \end{array} \right.$$

تمرین ۴

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{A}_2 \\ AD = AB \Rightarrow \Delta AHD \cong \Delta AHB \Rightarrow \hat{H}_1 = \hat{H}_2 = 90^\circ \\ AH = AH \end{array} \right.$$

$AH = HC$ به روش مشابه می‌توان ثابت کرد

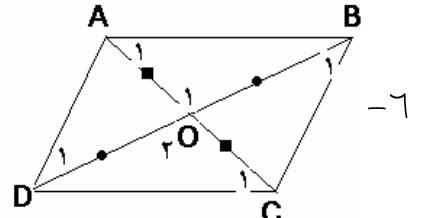
- فهم ساده : الف، ب، پ، ت، ج فهم ساده بسته : ب، پ، ت، ج

- پندر ضلعی : ب، ت، ث، ج غیر ممرب : ب، ج ممرب : ت، ث

- ۳- (الف) شکل اول مسئله ۱ (ب) شکل ب مسئله ۱

$$20 = \frac{8(8-3)}{2} \quad (ب) \quad 9 = \frac{6(6-3)}{2} \quad (ب)$$

به طور کلی برای n ضلعی تعداد قطرها برابر $\frac{n(n-3)}{2}$ است.

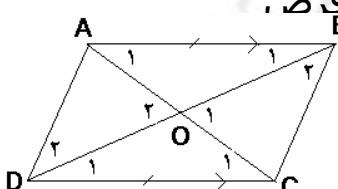

(الف) $\begin{cases} OA = OC \\ OB = OD \Rightarrow \Delta OAB \cong \Delta ODC \text{ (ض زض)} \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C}_1 \\ \hat{O}_1 = \hat{O}_2 \\ \hat{A}_1 = \hat{C}_1 \end{cases}$ عکس ق خطوط موازی ، $\Rightarrow AB \parallel DC$ \square

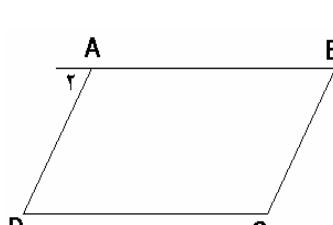
به همین ترتیب ثابت می شود $AD \parallel BC$ $\hat{D}_1 = \hat{B}_1$ پس \square

$\square, \square \Rightarrow ABCD$ متوازی الاضلاع

$AB \parallel DC$ ، AC مورب $\Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C}_1$
 $AB \parallel DC$ ، BD مورب $\Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{D}_1$ $\left. \begin{array}{l} \text{زضز} \\ \Delta AOB \cong \Delta DOC \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{cases} OA = OC \quad \square \\ OB = OD \end{cases}$ $\hat{A}_1 = \hat{C}_1$ $\hat{B}_1 = \hat{D}_1$ $\hat{O}_1 = \hat{O}_2$ فرض $AB = DC$

طبق \square پنون قطرها هم را نصف کرده اند، پهلو ضلعی متوازی الاضلاع است

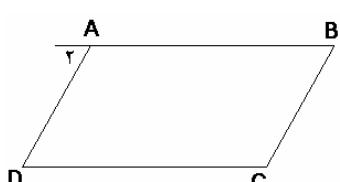

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} + \hat{D} = 360^\circ \\ \text{فرض } \hat{A} = \hat{C} \\ \text{فرض } \hat{B} = \hat{D} \end{array} \right\} \Rightarrow 2\hat{A} + 2\hat{D} = 360^\circ \Rightarrow \hat{A} + \hat{D} = 180^\circ \quad (\text{پ})$$

$$\hat{A} + \hat{A}_2 = 180^\circ \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{D}$$

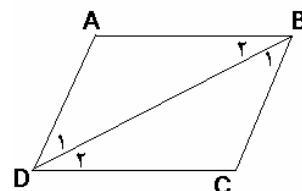
پس طبق عکس ق خطوط موازی

به همین ترتیب می توان ثابت کرد $AD \parallel BC$ بنابراین $ABCD$ متوازی الاضلاع است.

$$\text{و طبق عکس ق خطوط موازی} \left\{ \begin{array}{l} \hat{A} + \hat{A}_2 = 180^\circ \\ \hat{A} + \hat{D} = 180^\circ \end{array} \right. \Rightarrow \hat{A}_2 = \hat{D} \quad (\text{ت})$$

پس $ABCD$ به همین ترتیب $AD \parallel BC$ متوازی الاضلاع

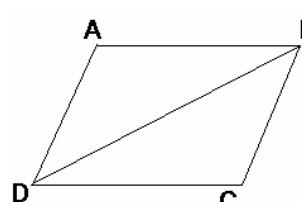

$$\left. \begin{array}{l} AD = BC \\ AB = DC \\ BD = BD \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{ض ض ض}} \Delta ABD \cong \Delta BDC \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \hat{B}_1 = \hat{D}_1 \Rightarrow AC \parallel BD \\ \hat{B}_2 = \hat{D}_2 \Rightarrow AB \parallel DC \end{array} \right. \Rightarrow ABCD \text{ متوازی الاضلاع} \quad (\text{ث})$$

$$\Delta ABD \cong \Delta DBC, DB = DB \Rightarrow \hat{A} = \hat{C}, \hat{B}_1 + \hat{B}_2 = \hat{D}_1 + \hat{D}_2 \Rightarrow \hat{B} = \hat{D} \quad (\text{ج})$$

پس طبق قسمت (پ) پون در زاویه مقابل، $ABCD$ مساویند،

بنابراین چهار ضلعی متوازی الاضلاع است.

$$S = \frac{1}{2}h(2h) = h^2$$

$$\text{قاعدہ} = 2x \quad \text{ارتفاع} = x$$

$$S = \frac{1}{2}(2x)(x) = 36 \Rightarrow x^2 = 36 \Rightarrow x = 6 \Rightarrow \text{قاعدہ} = 2x = 12$$

$$\text{عرض} = a \quad \text{طول} = 5a$$

$$S = a(5a) = 144 \Rightarrow 5a^2 = 144 \Rightarrow a^2 = 28.8 \Rightarrow a = 12\sqrt{2}$$

$$\text{طول} = 5a = 5(12\sqrt{2}) = 60\sqrt{2}$$

$$S = 4(Lh) + L^2 \Rightarrow S = 4(4 \times 5) + 4^2 = 80 + 16 = 96$$

$$\text{قاعدہ} = x \quad S = \frac{1}{2}x(12) = 36 \Rightarrow 6x = 36 \Rightarrow x = 6$$

$$S = \frac{1}{2}(x \times x) = 4 \cdot \Rightarrow x^2 = 8 \cdot \Rightarrow x = 4\sqrt{5} \quad \text{طول ساق}$$

$$XZ = a \quad YZ = b \quad \Rightarrow BC = 2b, \quad AC = 2a, \quad \frac{S_{ABC}}{S_{XYZ}} = \frac{\frac{1}{2}(2b)(2a)}{\frac{1}{2}(b)(a)} = 4$$

$$\frac{S_{ABC}}{S_{XYZ}} = \frac{\frac{1}{2}(nb)(na)}{\frac{1}{2}(b)(a)} = n^2$$

مساحت مثلث پایین = مجموع مساحت مربع ها ; در شرط

-۹

$$\Rightarrow S = \left(5^2 + 4^2 + 3^2 \right) - \frac{1}{2}(5+4+3)(5) \Rightarrow S = (25+16+9) - 30 = 50 - 30 = 20.$$

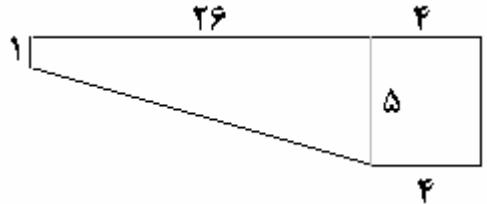
$$MN = NQ \text{ و } \text{ارتفاع مثلثها برابر} \Rightarrow \frac{S_{MNP}}{S_{NQP}} = \frac{\frac{1}{2}MN \times h}{\frac{1}{2}NQ \times h} = 1 \Rightarrow S_{MNP} = S_{NQP} \quad -10$$

$$\text{الف) } 2QN = NM \Rightarrow \frac{S_{PNM}}{S_{PNQ}} = \frac{\frac{1}{2}MN \times h}{\frac{1}{2}NQ \times h} = \frac{NM}{NQ} = \frac{2NQ}{NQ} = 2 \quad -11$$

$$\text{ب) } N'M = N'N = NQ \Rightarrow \frac{S_{PQN}}{S_{PN'M}} = \frac{\frac{1}{2}NQ \times h}{\frac{1}{2}N'M \times h} = \frac{NQ}{N'M} = 1 \Rightarrow S_{PQN} = S_{PN'M}$$

$$\text{پ) } QM = 3NN' \Rightarrow \frac{S_{PQM}}{S_{PN'N}} = \frac{\frac{1}{2}QM \times h}{\frac{1}{2}NN' \times h} = \frac{QM}{NN'} = \frac{3NN'}{NN'} = 3$$

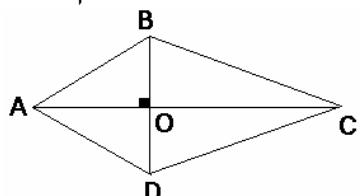
$$S = \frac{1}{2}(5+1)(26) + (4 \times 5) = 78 + 20 = 98$$

-12

$$S_{ABCD} = S_{ABC} + S_{ACD} = \frac{1}{2}(AC \times OB) + \frac{1}{2}(AC \times OD) = \frac{1}{2}AC(OB + OD) \quad -13$$

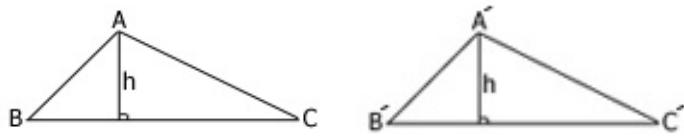
$$S_{ABCD} = \frac{1}{2}AC \times BD$$

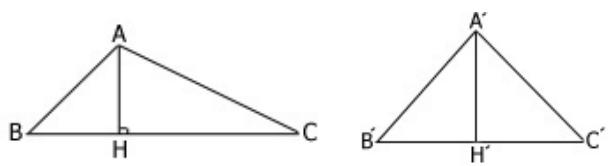
-14

$$\text{مساحت کشی} = ۹ \times 6 = ۵۴ \quad - ۱۳$$

$$\text{تعداد کشی} = \frac{۵۴}{۰/۲۵} = \frac{۵۴}{\frac{۱}{۴}} = ۵۴ \times ۴ = ۲۱۶ \Rightarrow \text{هزینه} = ۳۵۰ \times ۲۱۶ = ۷۵۶۰۰$$

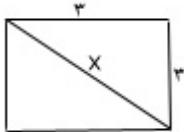

$$\frac{S_{ABC}}{S_{A'B'C'}} = \frac{\frac{1}{2} BC \times h}{\frac{1}{2} B'C' \times h} = \frac{BC}{B'C'} \quad - ۱۵$$

$$\frac{S_{ABC}}{S_{A'B'C'}} = \frac{\frac{1}{2} BC \times AH}{\frac{1}{2} B'C' \times A'H'} = \frac{AH}{A'H'} \quad - ۱۶$$

۱۷ - اگر بر اساس اصل ۱ ، ب بر اساس اصل ۲ ، پ بر اساس اصل ۴ می باشد.

$$\text{ا) } x^2 = 9 + 9 \Rightarrow x^2 = 18 \Rightarrow x = \sqrt{9 \times 2} = 3\sqrt{2} \quad -1$$

$$\text{ب) } x^2 = 5^2 + 5^2 \Rightarrow x^2 = 50 \Rightarrow x = \sqrt{25 \times 2} = 5\sqrt{2}$$

$$\text{پ) } x^2 = a^2 + a^2 \Rightarrow x^2 = 2a^2 \Rightarrow x = \sqrt{2a^2} = a\sqrt{2}$$

$$\text{ا) } d^2 = a^2 + b^2 = 3^2 + 5^2 = 9 + 25 = 34 \Rightarrow d = \sqrt{34} \quad -2$$

$$\text{ب) } d^2 = a^2 + b^2 = 4^2 + 7^2 = 16 + 49 = 65 \Rightarrow d = \sqrt{65}$$

$$\text{پ) } d^2 = (3r)^2 + (5r)^2 = 9r^2 + 25r^2 = 34r^2 \Rightarrow d = r\sqrt{34}$$

$$\text{ت) } d^2 = (4r)^2 + (7r)^2 = 16r^2 + 49r^2 = 65r^2 \Rightarrow d = r\sqrt{65}$$

$$\text{مربع مخلع } x: \quad x^2 = 144 \Rightarrow x = 12 \Rightarrow \text{قطر مربع} = x\sqrt{2} = 12\sqrt{2} \quad -2$$

$$\text{ا) } x, 2x \text{ اضلاع؛ اویه قائم} : S = \frac{1}{2}(2x)(x) = 72 \Rightarrow x^2 = 72 \Rightarrow x = 6\sqrt{2}, 2x = 12\sqrt{2} \quad -3$$

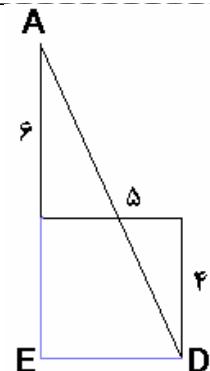
$$\mu_9 = a \Rightarrow a^2 = (6\sqrt{2})^2 + (12\sqrt{2})^2 = 72 + 288 \Rightarrow a^2 = 360 \Rightarrow a = 6\sqrt{10}.$$

$$\text{ا) } PA_1^2 = 1^2 + 1^2 = 2 \Rightarrow PA_1 = \sqrt{2} \quad -1$$

$$\text{ب) } PA_2^2 = (\sqrt{2})^2 + 1^2 = 2 + 1 = 3 \Rightarrow PA_2 = \sqrt{3} \quad \text{پ) } PA_n = \sqrt{n} \quad , \quad PA_n = \sqrt{n+1}$$

$$AE^2 + ED^2 = AD^2 \Rightarrow (6+4)^2 + 5^2 = AD^2 = 100 + 25 = 125$$

$$\Rightarrow AD = \sqrt{125} = 5\sqrt{5}$$

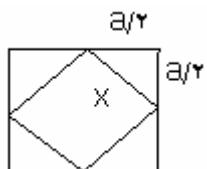
$$S = \frac{1}{2}(2x)(3x) \Rightarrow 3x^2 = 27 \quad - ۱$$

$$\Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3$$

$$a^2 = 6^2 + 9^2 = 36 + 81 = 117 \Rightarrow a = 3\sqrt{13}$$

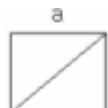
$$S = \frac{1}{2}(4x)(5x) = 32 \cdot \Rightarrow 1 \cdot x^2 = 32 \cdot \Rightarrow x^2 = 32 \Rightarrow x = 4\sqrt{2} \quad - ۲$$

$$\{ 4(4\sqrt{2}), 5(4\sqrt{2}) \} = \{ 16\sqrt{2}, 20\sqrt{2} \}$$

-۳- اگر طول ضلع مربع بزرگ a و ضلع مربع کوچک x باشد،

$$x^2 = \left(\frac{a}{2}\right)^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2 = \frac{2a^2}{4} = \frac{a^2}{2} \Rightarrow x^2 = \frac{a^2}{2} \Rightarrow \frac{S'}{S} = \frac{x^2}{a^2} = \frac{\frac{a^2}{2}}{a^2} = \frac{1}{2} \Rightarrow S' = \frac{1}{2}S$$

-۴- اگر ضلع مربع a باشد،

$$PQ^2 + (12 - 8)^2 = 3^2 \Rightarrow PQ^2 + 16 = 9 \Rightarrow PQ^2 = 84 \Rightarrow PQ = \sqrt{84} = 2\sqrt{21} \quad - ۵$$

(الف) $\begin{cases} AQ^2 = a^2 + b^2 \\ DQ^2 = a^2 + c^2 \end{cases} \Rightarrow AQ^2 + DQ^2 = 2a^2 + b^2 + c^2, \quad AQ^2 + DQ^2 = AD^2 \quad - ۶$

$$\Rightarrow AD^2 = 2a^2 + b^2 + c^2 \Rightarrow AD = \sqrt{2a^2 + b^2 + c^2}$$

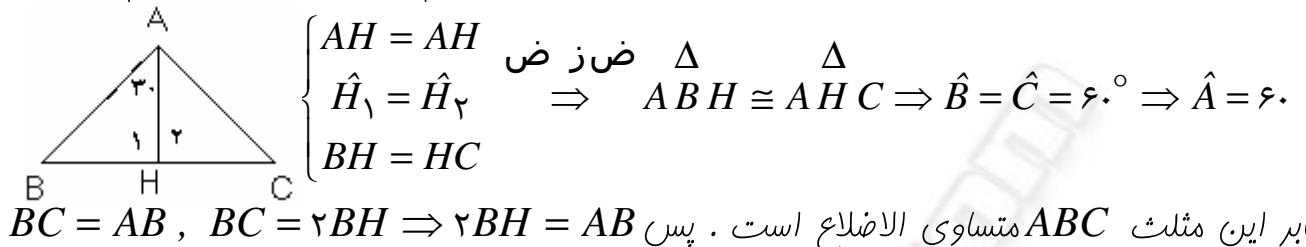
$$AD = BC = (b+c) \Rightarrow AD^2 = (b+c)^2 = b^2 + c^2 + 2bc$$

از طرفی طبق (الف) می‌دانیم

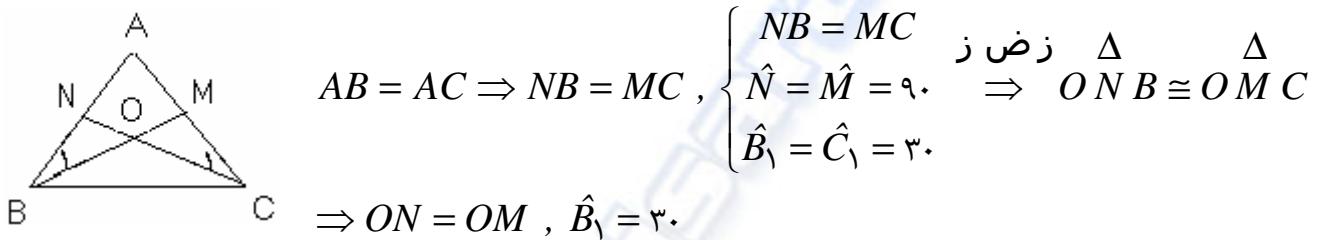
$$\Rightarrow b^2 + c^2 + 2bc = 2a^2 + b^2 + c^2 \Rightarrow 2a^2 = 2bc \Rightarrow a^2 = bc$$

پس

-۱۴- قاعده BH از مثلث ABH ، ا به اندازه H خود اراده می دهیم و به A وصل می کنیم.

-۱۵- مثلث متساوی الاضلاع، نیمساز هر زویه نقش میانه، عمو (میانف) و ارتفاع هم دارد پس

-۱۶- طبق مسئله ΔONB : $\frac{OB}{ON} = 2$, $ON = OM \Rightarrow \frac{OB}{OM} = 2$, $\frac{OC}{ON} = 2$ به همین ترتیب

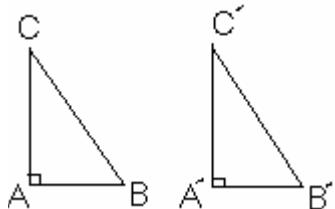
$$\left\{ \begin{array}{l} \Delta ACP : PC^2 = AC^2 - AP^2 \\ \Delta BCP : PC^2 = BC^2 - PB^2 \Rightarrow 2PC^2 = AB^2 - (AP^2 + PB^2) \\ \Delta ABC : AB^2 = AC^2 + BC^2 \end{array} \right.$$

-۱۷-

$$= (AP + PB)^2 - (AP^2 + PB^2) = AP^2 + PB^2 + 2AP \times PB - AP^2 - PB^2$$

$$\Rightarrow 2PC^2 = 2AP \times PB \Rightarrow PC^2 = AP \times PB$$

۲) $AC^2 = AP^2 + PC^2 = AP^2 + AP \times PB = AP(AP + PB)$
 $AP \times AB \Rightarrow AC^2 = AP \times AB$

فرض $\begin{cases} BC = B'C' \\ AB = A'B' \Rightarrow \Delta ABC \cong \Delta A'B'C' \\ \hat{A} = \hat{A}' = 90^\circ. \end{cases}$ - ۱۲

(اثبات)

$$\begin{cases} BC^2 = AB^2 + AC^2 \\ B'C'^2 = A'B'^2 + A'C'^2 \Rightarrow AC = A'C', \\ BC = B'C', AB = A'B' \end{cases} \quad \begin{cases} AC = A'C' \\ AB = A'B' \\ BC = B'C' \end{cases} \xrightarrow{\text{ض ض ض}} \Delta ABC \cong \Delta A'B'C'$$

۳.

$$x^2 = 30^2 + 45^2 = 900 + 2025 \Rightarrow x^2 = 2925 \Rightarrow x = \sqrt{2925} = 5\sqrt{117}$$

$$AF = ۱۰, AD = AF, AG = GD, AD^2 = AG^2 + GD^2$$

۴) (الف) $\Rightarrow ۱۰^2 = ۲AG^2 \Rightarrow AG^2 = ۵۰, S_{AGD} = \frac{1}{2}AG \times GD = \frac{1}{2}AG^2$ - ۱۸

$$S_{ADG} = \frac{1}{2}(۵۰) = ۲۵$$

۵) $CE = ۱۸, DE = x \Rightarrow x + \frac{x}{2} = ۱۸ \Rightarrow x = ۱۲, AG = y \Rightarrow ۲y^2 = ۱۲^2$

$$y^2 = ۳۶, S_{AGD} = \frac{1}{2}AG \times GD = \frac{1}{2}AG^2 = \frac{1}{2}y^2 = \frac{1}{2}(۳۶) = ۱۸$$

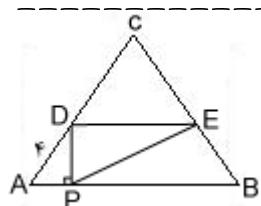
$$BD = 3\sqrt{2}, \quad 2BH^2 = BD^2 \Rightarrow 2BH^2 = 18 \Rightarrow BH = 3 = HD \Rightarrow AD = 6$$

پ) $, AG = y \Rightarrow 2y^2 = 36 \Rightarrow y^2 = 18, S_{AGD} = \frac{1}{2}AG \times GD = \frac{1}{2}AG^2$
 $= \frac{1}{2}y^2 = \frac{1}{2}(18) = 9$

$$S_{BCDH} = 49 = HD^2 \Rightarrow HD = 7 \Rightarrow AD = 14, AG = y \Rightarrow 2y^2 = 196$$

ت) $y^2 = 98, S_{AGD} = \frac{1}{2}AG \times GD = \frac{1}{2}AG^2 = \frac{1}{2}y^2 = \frac{1}{2}(98) = 49$

ث) $S_{AGDEF} = 27 = 3S_{AGD} \Rightarrow S_{AGD} = 9$

(الف)

$$\hat{A} = 30^\circ \Rightarrow AP = \frac{1}{2}AD \Rightarrow$$

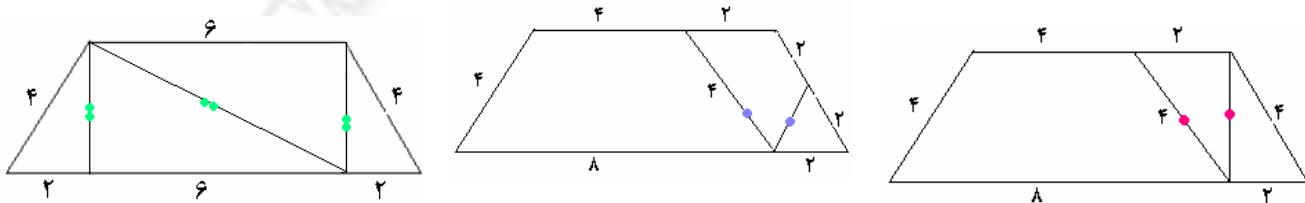
$$AP = 2, \quad DP^2 = 4^2 - 2^2 = 12 \Rightarrow DP = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$$

-19

پ) $PE^2 = DE^2 + DP^2 = 6^2 + 12 = 36 + 12 = 48 \Rightarrow PE = \sqrt{48} = 4\sqrt{3}$

پ) روی DE ، ۴ واحد جدا کرده و به موازات BE ، سهم می کنیم و قطر مرسوم از E ، سهم کرده تا در مثلث باقیمانده، روی ذوزنقه حاصل قرار می دهیم. (دو برش)

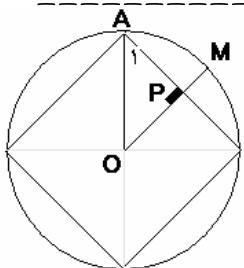
اگر ذوزنقه اغیر، دو قسمت کنیم (سه برش)

$$\text{ا) } a^2 = x^2 + x^2 \Rightarrow 2x^2 = a^2 \Rightarrow x^2 = \frac{a^2}{2} \Rightarrow x = \frac{a\sqrt{2}}{2} \quad -\mu_0$$

$$\text{ب) } 2x + a = \sqrt{2}x + a = \sqrt{2}\left(\frac{a\sqrt{2}}{2}\right) + a = a(\sqrt{2} + 1)$$

$$\text{پ) } 2x + a = 1 \Rightarrow a(\sqrt{2} + 1) = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{\sqrt{2} + 1} \quad \text{همین طبق هشت ضلعی و } p = \lambda a = \frac{\lambda}{\sqrt{2} + 1}$$

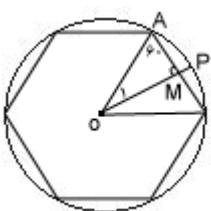
$$\text{ا) } \hat{A}_1 = 45^\circ \Rightarrow \hat{s} = 45^\circ \Rightarrow OM = AM$$

$$OM^2 + AM^2 = R^2 = 1 \Rightarrow 2OM^2 = 1 \Rightarrow OM = \frac{\sqrt{2}}{2} \quad -\mu_1$$

$$\text{پ) } MP = OP - OM = 1 - \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\text{پ) } AP^2 = MP^2 + AM^2 = \left(1 - \frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = 1 + \frac{1}{2} - \sqrt{2} + \frac{1}{2} = 2 - \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow AP = \sqrt{2 - \sqrt{2}}$$

-۲۴-؛ وایا شش ضلعی منتظم 120° درجه است پس

$$\text{ا) } \hat{O}_1 = 30^\circ, \quad OA = 1 \Rightarrow AM = \frac{1}{2}, \quad OM = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\text{پ) } OP = 1 \Rightarrow MP = OP - OM = 1 - \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\text{پ) } AP^2 = AM^2 + MP^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} + 1 + \frac{3}{4} - \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow AP^2 = 2 - \sqrt{3} \Rightarrow AP = \sqrt{2 - \sqrt{3}}$$

$$\frac{10}{400} = \frac{x}{80} \Rightarrow x = \frac{10 \times 80}{400} = 2$$

-۱

الف) $x = \sqrt{25 \times 4} = \sqrt{100} = 10$

-۲

ب) $x = \sqrt{6\sqrt{2} \times 3\sqrt{2}} = \sqrt{36} = 6$

پ) $x = \sqrt{21 \times 7} = \sqrt{147} = 7\sqrt{3}$

-۳

۳- جمع در صورت (ت) جایگزین طرفین (ب) وارون دو نسبت (ب) طرفین و سطین (الف)

الف) $\frac{x}{y} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{x+y}{y+2} = \frac{1}{2}$

-۴

ب) $\frac{a+b+c+d}{2+3+4+5} = \frac{a}{2}$

پ) $\frac{12}{3} = \frac{x}{10}$

الف) $4x = 24 \times 5 \Rightarrow x = \frac{24 \times 5}{4} = 30$

-۵

ب) $7x = 54 - 3x \Rightarrow 10x = 54 \Rightarrow x = 5.4$

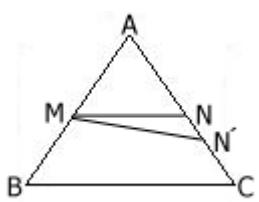
پ) $x^2 = 36 \Rightarrow x = \pm 6$

ت) $12x - 8 = 2x + 2 \Rightarrow 10x = 10 \Rightarrow x = 1$

الف) $x = \frac{20 \times 9}{12} = 15, y = \frac{21 \times 12}{9} = 28$

-۶

ب) $x^2 = 5 \times 20 = 100 \Rightarrow x = \pm 10, y = \frac{20}{x} = \frac{20}{\pm 10} = \pm 2$

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} \quad (\text{فرض}) \quad \Rightarrow MN \parallel BC \quad (\text{ماکم})$$

تمرين: عکس ق تالس برهان خلف) اگر $MN \parallel BC$ نباشد فورمان' را موازی MN می کنیم.

$$MN \parallel BC, \text{نتیجه ق تالس} \Rightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{AN'}{AC}$$

$$\Rightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} \quad (\text{فرض})$$

$MN \parallel BC$ که این غیر ممکن است بنابراین $AN = AN'$ پس

$$\text{(الف)} \frac{OR}{RC} = \frac{WN}{NC} \quad \text{(ب)} \frac{NW}{CW} = \frac{RO}{CO} \quad \text{(پ)} \frac{EL}{RE} = \frac{UB}{RU} \quad \text{(ت)} \frac{RU}{RB} = \frac{RE}{RL} \quad -1$$

-۳) داشن آموز اول در سمت راست عبارت، هالت جزو به کل را، عایت نکرده است.

$$\text{(الف)} \frac{x}{4} = \frac{3}{5} \Rightarrow 5x = 12 \Rightarrow x = \frac{12}{5} \quad \text{(ب)} \frac{x}{24} = \frac{15}{15+21} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12} \Rightarrow x = \frac{5 \times 24}{12} = 10 \quad -2$$

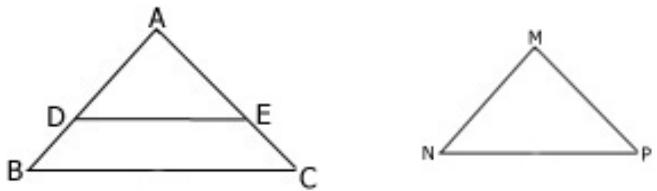
$$\text{(پ)} \frac{2}{x} = \frac{4}{6+4} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \Rightarrow x = 5 \quad \text{(ت)} \frac{x}{4} = \frac{16}{x} \Rightarrow x^2 = 64 \Rightarrow x = 8$$

$$DE \parallel FG \quad \text{و ق تالس} \Rightarrow \frac{AD}{DF} = \frac{AE}{EB} \quad \square \quad -3$$

$$EF \parallel BC \quad \text{و ق تالس} \Rightarrow \frac{AF}{FC} = \frac{AE}{EB} \quad \square, \square \Rightarrow \frac{AD}{DF} = \frac{AF}{FC}$$

$$\frac{AP}{PB} = \frac{AQ}{QC} \Rightarrow \frac{x}{x+4} = \frac{x-3}{x+1} \Rightarrow x^2 + x = x^2 + 4x - 21 \Rightarrow 3x = 21 \Rightarrow x = 7 \quad -5$$

$$\text{ق تالس} \Rightarrow \frac{JA}{JL} = \frac{JH}{JN} \Rightarrow \frac{100}{JL} = \frac{60}{60+180} = \frac{60}{240} = \frac{1}{4} \Rightarrow JL = 4 \times 10 = 40 \quad -7$$

تمرین ۱ -

$$\frac{AB}{MN} = \frac{AC}{MP} = \frac{BC}{NP} \Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta MNP \text{ کام}$$

(اثبات) روی E, D برا می‌کنیم، تا نقاط MN, MP به اندازه AC, AB باشند.

$$\frac{MN}{AB} = \frac{MP}{AC}, \quad MN = AD, \quad MP = AE \Rightarrow \frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC}, \quad \text{عکس ق تالس} \Rightarrow DE \parallel BC$$

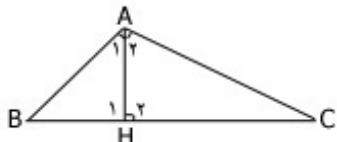
$$\frac{AD}{AB} = \frac{DE}{BC} \Rightarrow \hat{D} = \hat{B}, \quad \hat{E} = \hat{C}, \quad \frac{AD}{AB} = \frac{DE}{BC} \Rightarrow \frac{MN}{AB} = \frac{DE}{BC}$$

$$\Rightarrow DE = NP \Rightarrow \begin{cases} DE = NP \\ AD = MN \Rightarrow \Delta ADE \cong \Delta MNP \\ AE = MP \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \hat{M} = \hat{A} \\ \hat{D} = \hat{N}, \quad \hat{D} = \hat{B} \Rightarrow \hat{B} = \hat{N} \\ \hat{E} = \hat{P}, \quad \hat{E} = \hat{C} \Rightarrow \hat{P} = \hat{C} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta MNP$$

$$\hat{A} = ۹۰^\circ \Rightarrow AH \perp BC$$

تمرین ۲ -

$$\begin{cases} \hat{B} + \hat{A}_1 = ۹۰^\circ \\ \hat{A}_1 + \hat{A}_2 = ۹۰^\circ \end{cases} \Rightarrow \hat{B} = \hat{A}_2, \quad \hat{H}_1 = \hat{H}_2$$

حالت دو؛ اویه $\Rightarrow \Delta ABH \sim \Delta AHC$

$$\Rightarrow \frac{AB}{AC} = \frac{AH}{HC} = \frac{BH}{AH} \Rightarrow AH \perp BC$$

-۱

(الف) $\frac{3}{2} = \frac{6}{4} \neq \frac{5}{3} \Rightarrow \Delta ABC \not\sim \Delta EFG$

(حالت دو؛ اولیه) $\hat{H} = \hat{K} = ۹۰^\circ, \hat{D} = \hat{L} = ۳۰^\circ \Rightarrow \Delta DHI \sim \Delta LKJ$

(ب) $\hat{N}_1 = \hat{N}_2, \{\hat{P}, \hat{M}\} \neq \{\hat{O}, \hat{Q}\} \Rightarrow \Delta MNP \not\sim \Delta NQO$

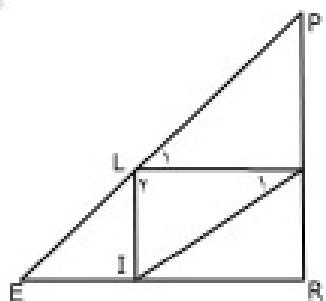
(حالت دو؛ اولیه) $\hat{R} = \hat{U} = ۳۰^\circ, \hat{T}_1 = \hat{T}_2 = ۹۰^\circ \Rightarrow \Delta RST \sim \Delta RTU$

(ث) $\hat{A} = \hat{A}' = ۶۰^\circ, \hat{B} = \hat{B}' = ۶۰^\circ \Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta A'B'C'$ (حالت دو؛ اولیه)

-۲

$L \parallel J \Rightarrow \frac{AE}{AC} = \frac{DE}{BC} \Rightarrow \frac{4}{12} = \frac{y}{15} \Rightarrow y = 5, x + y = 15 \Rightarrow x = 10$

(حالت دو؛ اولیه) $\hat{E}_1 = \hat{E}_2 \text{ اس، } O = L = ۹۰^\circ \Rightarrow \Delta OEI \sim \Delta ELT$ -۳

-۴

$\frac{PA}{AR} = \frac{PL}{LE} = 1 \Rightarrow \text{مکمل } AL \parallel ER \Rightarrow \hat{L}_1 = \hat{E}$

و به همین ترتیب $\hat{L}_1 = \hat{A}_1$ بنابراین $IL \parallel PR, AI \parallel PE$

و به همین ترتیب $\Delta ALI \sim \Delta PRE$ بنابراین $\hat{L}_2 = \hat{R}$ (حالت دو؛ اولیه مساوی)

-۵

(الف) $\frac{CB}{C'B'} = \frac{AC}{A'C'} \quad (\text{ب}) \hat{B} = \hat{B}' \quad (\text{پ}) \frac{A'C'}{AC} = \frac{B'A'}{BA} \quad (\text{ت}) \hat{C} = \hat{C}'$

-۶- (الف) (متقابل به اس) $\hat{A}_1 = \hat{A}_2, \hat{B} = \hat{B}' = ۹۰^\circ \Rightarrow \Delta A'B'C' \sim \Delta ABC$ (حالت دو؛ اولیه)

(ب) $\Rightarrow \frac{B'C'}{BC} = \frac{A'B'}{AB} \Rightarrow \frac{1/8}{BC} = \frac{3}{2} \Rightarrow BC = \frac{20 \times 1/8}{3} = \frac{36}{3} \Rightarrow BC = 12m$

$$\hat{C} = B\hat{D}E, \hat{B} = \hat{B} \Rightarrow (\text{حالت دو؛ اولیه}) \Delta BED \sim \Delta ABC$$

-۷

$$\Rightarrow \frac{BE}{AB} = \frac{DE}{AC} = \frac{BD}{BC} \Rightarrow \frac{24}{48} = \frac{y}{x+24} = \frac{18}{x+24} \Rightarrow y = \frac{24 \times 18}{48} = 12 \Rightarrow$$

$$y = 12, \frac{12}{24} = \frac{18}{x+24} \Rightarrow x+24 = 36 \Rightarrow x = 12$$

$$(\text{اولیه؛ متعادل بـ} \hat{C}_1 = \hat{C}_2, \hat{A} = \hat{O} = ۹۰^\circ \Rightarrow (\text{تساوی دو؛ اولیه}) \Delta ABC \sim \Delta ODC$$

-۸

$$\Rightarrow \frac{AC}{OC} = \frac{AB}{OD} \Rightarrow \frac{25}{6} = \frac{15}{x} \Rightarrow x = \frac{15 \times 6}{25} = 3 \times 12 = 36$$

$$\frac{x}{x + 15.706400} = \frac{6/4 \times 10^3}{7 \times 10^5} = 0.0091 \Rightarrow 0.9909x = 1371428/2 \Rightarrow x = 1384.22 \text{ km}$$

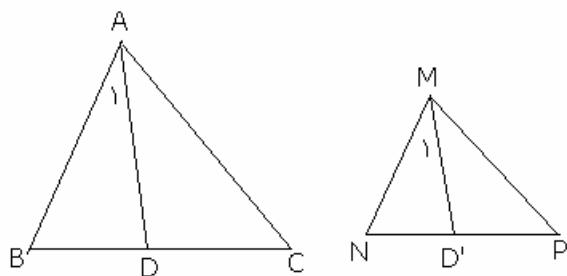
-۹

$$\left. \begin{array}{l} \hat{F} = \hat{C} = 45^\circ \\ \hat{E} = \hat{B} = 20^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta FDE \sim \Delta CAB \Rightarrow \frac{DF}{AC} = \frac{DR}{AP} \Rightarrow$$

-۱

$$\frac{6\sqrt{2}}{AC} = \frac{6}{2} \Rightarrow AC = \frac{12\sqrt{2}}{6} \Rightarrow AC = 2\sqrt{2}$$

$$\therefore \frac{DR}{AP} = \frac{EF}{BC} \Rightarrow \frac{DR}{4} = \frac{21}{15} \Rightarrow DR = \frac{4 \times 21}{15} = \frac{28}{5} = 5.6$$

$$\Delta ABC \sim \Delta MNP \Rightarrow \frac{AD}{MD'} = \frac{AB}{MN}$$

-۲

نیمساز MD' , AD

(اثبات)

$$\Delta ABC \sim \Delta MNP \Rightarrow \hat{B} = \hat{N}, \hat{A} = \hat{M} \Rightarrow \frac{\hat{A}}{2} = \frac{\hat{M}}{2} \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{M}_1$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \hat{A}_1 = \hat{M}_1 \\ \hat{B} = \hat{N} \end{array} \right\} \Rightarrow \text{حالات دوایی} ; \Delta ABD \sim \Delta MND' \Rightarrow \frac{AD}{MD'} = \frac{AB}{MN}$$

$$\Delta ABD \sim \Delta EFG \Rightarrow \frac{BC}{FH} = \frac{AD}{EG} \Rightarrow \frac{x}{x-3} = \frac{24}{18} = \frac{4}{3} \Rightarrow 4x - 12 = 3x \Rightarrow x = 12$$

-۳

فرض AM, DN , $\Delta ABC \sim \Delta DEF \Rightarrow \frac{AM}{DN} = \frac{AB}{DE}$ مکالم

-۴

$$\Delta ABC \sim \Delta DEF \Rightarrow \hat{B} = \hat{E}, \frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{BC \div 2}{EF \div 2} \Rightarrow \frac{AB}{DE} = \frac{BM}{EN}, \hat{B} = \hat{E} \Rightarrow$$

و مطلع متناسب و زاویه بین مساوی

$$\Delta ABM \sim \Delta DEN \Rightarrow \frac{AB}{DE} = \frac{AM}{DN}$$

$$\Delta DEF \sim \Delta GHI \Rightarrow \frac{GK}{DJ} = \frac{HI}{EF} \Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{20}{EF} \Rightarrow EF = \frac{20}{3} \approx 13.3$$

-۵

$$\frac{S}{S'} = \left(\frac{5}{5}\right)^2 = \frac{36}{25}$$

-۱

$$\frac{AB}{A'B'} = K, \quad \frac{S}{S'} = K^2 = \frac{16}{25} \Rightarrow K = \frac{4}{5} = \frac{AB}{A'B'}$$

-۲

$$\frac{S}{S'} = 11 = K^2 \Rightarrow K = \sqrt{11} \Rightarrow \frac{a}{4} = \sqrt{11} \Rightarrow a = 4\sqrt{11}$$

-۳

$$\frac{S}{S'} = K^2 = \frac{16}{121} \Rightarrow K = \frac{4}{11}, \quad \frac{P}{P'} = K \Rightarrow \frac{P}{P'} = \frac{4}{11}$$

-۴

$$\frac{P}{P'} = \frac{25}{45} = \frac{5}{9} = K, \quad \frac{S}{S'} = K^2 \Rightarrow \frac{5}{9} = \left(\frac{5}{9}\right)^2 \Rightarrow S' = \frac{5 \times 16}{25} = 16$$

-۵

(الف) $\hat{E}_1 = \hat{E}_2, \hat{A} = \hat{B} \Rightarrow$ ایجابا؛ $\Delta AEC \sim \Delta BED \Rightarrow \frac{S_{ACE}}{S_{BDE}} = K^2 = \left(\frac{5}{4}\right)^2 = \frac{9}{16}$

$\therefore \frac{AE}{EB} = \frac{5}{4} = \frac{3}{4} \Rightarrow AE = 3EB, AE + EB = 25 \Rightarrow AE = 15, EB = 10.$

$$\Rightarrow S_{BDE} = \frac{1}{2} BE \times DH = \frac{1}{2} \times 20 \times 8 = 80.$$

$EF \parallel BC \Rightarrow \hat{E} = \hat{B}, \hat{A} = \hat{A} \Rightarrow$ ایجابا؛ $\Delta AEF \sim \Delta ABC$

-۶

$$\Rightarrow \frac{S_{AEF}}{S_{ABC}} = \frac{1}{5} = K^2 \Rightarrow K = \sqrt{\frac{1}{5}}, \quad \frac{AH'}{AH} = K = \sqrt{\frac{1}{5}}$$

-۷

$$\frac{a}{a'} = \frac{P}{P'} \Rightarrow \frac{5}{a'} = \frac{5+8+11}{5} = \frac{24}{5} = \frac{2}{5} \Rightarrow a' = \frac{25}{2} = 12.5$$

-۸

$$\frac{8}{b'} = \frac{2}{5} \Rightarrow b' = \frac{40}{2} = 20, \quad \frac{11}{c'} = \frac{2}{5} \Rightarrow c' = \frac{55}{2} = 27.5$$

$$(14, 9, 7) \approx (21, a, b) \Rightarrow \frac{14}{21} = \frac{9}{a} = \frac{7}{b} \Rightarrow a = \frac{9 \times 21}{14} = 13.5, \quad b = \frac{21 \times 7}{14} = 10.5 \quad -9$$

$$\Rightarrow P = a + b + 21 = 13.5 + 10.5 + 21 = 45$$

$$\frac{s}{s'} = k^2, \quad k = \frac{14}{7} = 2 \Rightarrow \frac{s}{s'} = 2^2 = 4 \quad -10$$

$$S_{ABC} = S_{ABH} + S_{ACH} \Rightarrow \frac{S_{ABH}}{S_{ABC}} + \frac{S_{ACH}}{S_{ABC}} = 1, \quad \hat{B} = \hat{B}, \quad \hat{H} = \hat{A} \quad -11$$

$$\Rightarrow \Delta ABH \sim \Delta ABC \Rightarrow \left(\frac{AB}{BC} \right)^2 + \left(\frac{AC}{BC} \right)^2 = 1 \Rightarrow AB^2 + AC^2 = BC^2$$

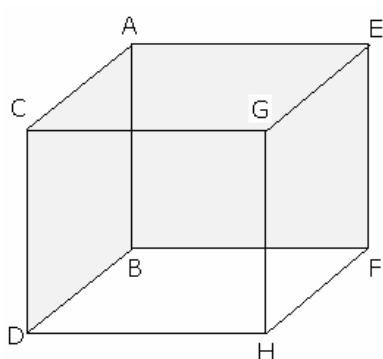
۱) بنابر اصل مساحت

۲) ابطه ۱، این مساحت مثلث ABC تقسیم می‌کنیم.

۳) و مثلث ABH ، ACH با مثلث ABC به هالت و زاویه متشابهند.

۴) نسبت مساحتها با مربع نسبت اضلاع برابر است.

۵) و طرف تساوی $1, 1, BC^2$ ضرب می‌کنیم.

$BDHF$, $ACGE$ عمودن، AB , CD , EF , GH -
 $ACDB$, $GEFH$ عمودن، DH , BF , CG , AE
 $CGHD$, $AEFB$ عمودن، AC , EG , FH , BD
و ۲۴؛ اویه قائمه تشکیل می شود که عبارتند از
 $\angle CAE$, $\angle CAB$, $\angle EAB$, $\angle CDB$, $\angle HDB$, $\angle CDH$, ...

-الف) خط ب تمام خطوط مسماه معمول است.

$\angle FOL$, $\angle FOR$, $\angle FOP$, $\angle DOR$, $\angle DOL$, $\angle DOP$, ... (ب)

$$\left. \begin{array}{l} TX = TX \\ \angle TXA = \angle TXE = 90^\circ \\ TE = TA \end{array} \right\} \text{و تر و یک ضلع} \Rightarrow \Delta TEX \cong \Delta TAX \Rightarrow \angle TEX = \angle TAX$$

$$V = (\sqrt{2} \times \sqrt{3}) \sqrt{5} = \sqrt{30}.$$

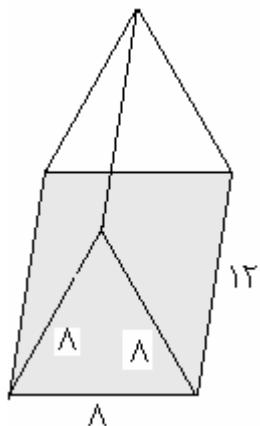
-ε

$$a\sqrt{3} = \sqrt{6} \Rightarrow a = \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{3}} = \sqrt{2}, S = \pi a^2 = \pi (\sqrt{2})^2 = 12$$

-δ

-۱) $JK^2 = JN^2 + NK^2 = 6^2 + 6^2 = 72 \Rightarrow JK = \sqrt{72} = 6\sqrt{2}$
 ب) $HN = a\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$

-۲) $a\sqrt{2} = 10 \Rightarrow a = \frac{10}{\sqrt{2}} \Rightarrow a = 5\sqrt{2} \Rightarrow S = 6a^2 = 6(5\sqrt{2})^2 = 6(50) = 300$

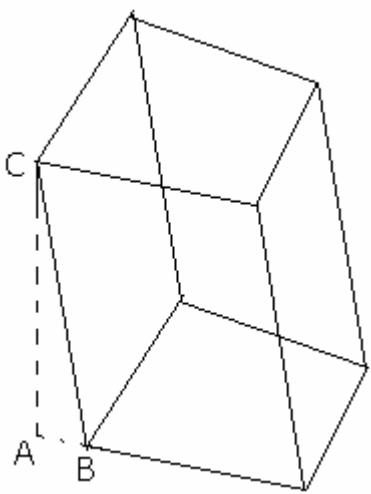
-۳) مساحت جانبی $S_1 = 3(8 \times 12) = 3(96) = 288$

مساحت دو قاعده + مساحت جانبی = مساحت کل $= 288 + 2\left(\frac{\sqrt{3}}{4}\right)(8)^2 = 288 + 32\sqrt{3}$

-۴) مساحت قاعده $= \frac{3\sqrt{3}}{2}a^2 = \frac{3\sqrt{3}}{2}(10)^2 = 150\sqrt{3}$

مساحت جانبی $= 6(10 \times 8) = 1080$

مساحت دو قاعده + مساحت جانبی = مساحت کل $= 1080 + 2(150\sqrt{3}) = 1080 + 300\sqrt{3}$

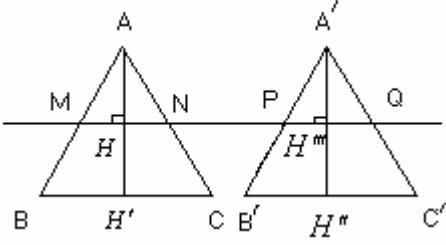

-۵) در هر مثلث قائم الزاویه مانند ABC طول ارتفاع از وتر مثلث کوتاهتر است یعنی $AC < BC$ پس ارتفاع از یال منشور کوتاهتر است.

$$(AC^2 + AB^2 = BC^2 \Rightarrow AC^2 < BC^2 \Rightarrow AC < BC)$$

- ثابت می کنیم که $MN = PQ$ برابر باشد و $B'C' \parallel BC$ همیشه موازی شود آنگاه

$$MN \parallel BC \Rightarrow \Delta AMN \sim \Delta ABC \Rightarrow \frac{MN}{BC} = \frac{AH}{AH'} \text{ همیشه} \quad \frac{PQ}{B'C'} = \frac{A'H''}{A'H''}$$

ولی دو مثلث ΔABC , $\Delta A'B'C'$ درای ارتفاعهای برابر

و قاعده های برابر اند پس $MN = PQ$ بنابراین

طبق اصل کوایلیری دو مثلث مساحت برابر دارند.

(الف) $V = 10 \times 7 = 70$

(ب) $V_B = V_A = 70$

-۲

$$S = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{4^2 \sqrt{3}}{4} = 4\sqrt{3} \quad \text{قاعده (الف)} \quad S = 4 \times 4 = 16 \quad \text{قاعده جانبی (ب)}$$

پون منشور قائم است ارتفاع و یال با هم برابر ۴ است (ب)

(ب) $V = S.h = 4\sqrt{3} \times 4 = 16\sqrt{3}$

(الف) $S_1 = 2\pi r_1 h_1 = 2\pi(2)(1) = 4\pi, \quad S_2 = 2\pi r_2 h_2 = 2\pi(1)(2) = 4\pi \Rightarrow S_1 = S_2$ -۳

(ب) $V_1 = \pi r_1^2 h_1 = \pi(2)^2(1) = 4\pi, \quad V_2 = \pi r_2^2 h_2 = \pi(1)^2(2) = 2\pi \Rightarrow V_1 = 2V_2$

(الف) $S = 2\pi r(r+h) = 2\pi(5)(5+16) = 10\pi(21) = 210\pi$ -۴

$V = \pi r^2 h = \pi(5)^2(16) = 400\pi$

(ب) $V' - V = (10 \times 10 \times 16) - 400\pi = 1600 - 400\pi$

(الف) $\frac{S_2}{S_1} = \frac{2\pi r_2 h_2}{2\pi r_1 h_1} = \frac{2h}{1h} = 2$

(ب) $\frac{V_2}{V_1} = \frac{\pi r_2^2 h_2}{\pi r_1^2 h_1} = \frac{4h}{h} = 4$

(ب) $V_2 - V_1 = \pi h - \pi h = 3\pi h$ فضای بین دو استوانه

-۵

$$\text{ا) } V = 2\left(\frac{1}{3}\pi(4)^2(10)\right) = \frac{320}{3}\pi \quad -1$$

$$\text{ب) } V = \pi(4)^2(20) - 2\left(\frac{1}{3}\pi(4)^2(10)\right) = 320\pi - \frac{320}{3}\pi = \frac{640}{3}\pi$$

$$\text{ا) } V = \frac{1}{3}\pi a^2 b \quad \text{ب) } V = \frac{1}{3}\pi(a)^2(2b) = \frac{2}{3}\pi a^2 b \quad -2$$

$$\text{پ) } V = \frac{1}{3}\pi(2a)^2 b = \frac{4}{3}\pi a^2 b \quad \text{ت) } V = \frac{1}{3}\pi(2a)^2(2b) = \frac{8}{3}\pi a^2 b$$

$$\text{ا) } \frac{V'}{V} = \frac{\frac{1}{3}\pi r^2(2h)}{\frac{1}{3}\pi r^2 h} = 2 \Rightarrow V' = 2V \quad \text{ب) } \frac{V'}{V} = \frac{\frac{1}{3}\pi(2r)^2 h}{\frac{1}{3}\pi r^2 h} = 4 \quad -2$$

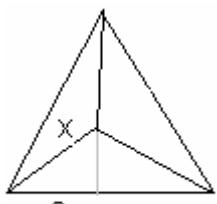
$$\text{ا) } \left(\frac{14}{2}\right)^2 + h^2 = 25^2 \Rightarrow h^2 = 625 - 49 = 576 \Rightarrow h = 24, \quad \text{پ) } \left(\frac{a}{2}\right)^2 + h^2 = h^2 \quad -2$$

$$, V = \frac{1}{3}a^2 h \Rightarrow V = \frac{1}{3}(14)^2(24) = 1568$$

$$\text{ب) } \left(\frac{a}{2}\right)^2 + 5^2 = 6^2 \Rightarrow \frac{a^2}{4} = 6^2 - 5^2 = 11 \Rightarrow a^2 = 44 \Rightarrow a = \sqrt{44}$$

$$, V = \frac{1}{3}a^2 h = \frac{1}{3}(\sqrt{44})^2(6) = 6\sqrt{44}$$

$$\text{پ) } V = \frac{1}{3}a^2 h = \frac{1}{3}(1)^2(1/3) = \frac{1}{9}$$

$$\cos 30^\circ = \frac{a}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow x = \frac{a}{\sqrt{3}}, h^2 + x^2 = a^2 \Rightarrow$$

$$h^2 = a^2 - \frac{a^2}{3} = \frac{2a^2}{3} \Rightarrow h = \sqrt{\frac{2}{3}}a, V = \frac{1}{3}\left(\frac{\sqrt{3}}{4}a^2\right)\left(\sqrt{\frac{2}{3}}a\right) = \frac{\sqrt{2}}{12}a^3$$

$$\text{if } a = 4/5 \Rightarrow V = \frac{\sqrt{2}}{12}(4/5)^3$$

-۱) (الف) $S_1 = 4\pi(1)^2 = 4\pi, S_2 = 4\pi(2)^2 = 16\pi$

(ب) $V_1 = \frac{4}{3}\pi(1)^3 = \frac{4}{3}\pi, V_2 = \frac{4}{3}\pi(2)^3 = \frac{32}{3}\pi$

(پ) $\frac{S'}{S} = \frac{4\pi(2r)^2}{4\pi(r)^2} = 4 \Rightarrow S' = 4S$

(ت) $\frac{V'}{V} = \frac{\frac{4}{3}\pi(2r)^3}{\frac{4}{3}\pi(r)^3} = 8 \Rightarrow V' = 8V$

-۲) (الف) $V = \frac{1}{2}(\frac{4}{3}\pi r^3) = \frac{2}{3}\pi r^3$

(ب) $S = \frac{1}{2}(4\pi r^2) = 2\pi r^2$

(پ) مساحت کل $S = 2\pi r^2 + \pi r^2 = 3\pi r^2$

-۳) (الف) $S = 4\pi(64\ldots)^2$

(ب) $V = \frac{4}{3}\pi(64\ldots)^3$

-۴) (الف) $S = 4\pi r^2 = 36\pi \Rightarrow r^2 = 9 \Rightarrow r = 3$

(ب) $V = \frac{4}{3}\pi(3)^3 = 36\pi$